

Kõiki kokku 6501 (mehi 3043, naisi 3458), nende seas saksakeelseid 34 (mehi 15, naisi 19), muukeelseid 4 (naisi 4). **R a h v a l u g e m i s e andmeil** (28. XII. 1922. a.): Kudina vallas 3369 (mehi 1533, naisi 1836), Saare vallas 1737 (mehi 810, naisi 927), Vara vallas 1391 (mehi 663, naisi 728), kokku 6497 (mehi 3006, naisi 3491). **E l a n i k k u d e t i h e d u s** (aluseks rahvalugemise andmed) $18.8 \text{ km}^2 : il$, või metsad ja kõlbmata maad maha arvatud — $28.6 \text{ km}^2 : il$. **Külasid** 45. **Kudina vallas:** Särje, Ristimuru, Pataste, Uhmardu, Jõevälja, Vaidavere, Nava, Nolgu, Kaiavere, Kõrenduse, Kassema, Kaitsemõisa, Kulmuvere ja Virtsa; **Vara vallas:** Kikevere, Ätemäe, Matjama, Kuusma, Hiiglase, Inglis, Urvila, Sookalduse, Ilgase ja Tammevaldma; **Elistvere vallas:** Igavere, Altnuka (Sae), Tootsi, Jõusa, Särgla, Välgi, Uusküla, Alajõe ja Puiatu; **Pala vallas:** Mäkaste (Mäkatsi); **Luunja vallas:** Kärgandi, Selguse; **Vesneri vallas:** Sääritsa; **Saare vallas:** Ruskavere, Toljase, Odivere, Vassevere, Alnavere, Lepiku, Küti ja Jõe-äärsse. **Mõisaid** 17 (neist peamõisaid 6, karjamõisaid 11): Jõe (Mäkaste krjm), Kaiavere (Kadrina, Lilu ja Pataste krjm), Kudina (Rahivere krjm), Saare (Kose ja Vanamõisa krjm), Vara (Alajõe, Äte, Kaarli ja Kuusiku krjm), Maarja-Magdaleena kirikumõisa. Mõisaist plaanistatud kuni 1922. aastani 10 (Jõe, Mäkaste (Mäkatsi), Kaiavere, Kudina, Rahivere, Saare, Kose, Vanamõisa, Vara ja Kaarli) 396 krundiks, millest antud normaalaluna põlise tarvitamise õigusega ja ajutise rendilepingu põhjal 359, erilepingu põhjal 3, tööstuslistele ettevõttele 7, seltsidele ja omavalitsuse-asutustele 4, ametnikele 11, juurdelöikeina 5, tagavara-maaks 7. **Talusid** 523, neist kuni 1 ha:ni 5, 1—15 ha:ni 70, 15—60 ha:ni 377, 60—250 ha:ni 70, üle 250 ha 1. Taludest on ostetud 335, renditud 188. Maast on **põldu ja aiamaad** 11 475.8 ha (331%), **heinamaad** 7138.9 ha (20.6%), **karjamaad** 4045.9 ha (11.7%), **metsa** 9166.1 ha (26.5%), **kõlbmata maad** 2775.3 ha (8.1%). 100 inimese kohta tuleb põldu ja aiamaad 177 ha, heinamaad 110 ha, karjamaad 62 ha, metsa 141 ha, kõlbmata maad 43 ha. Talumaad on 13 885.1 ha, riigimaad (end. ms maad) 20 495.1 ha ja kirikumaad 221.8 ha. — **Külvipind** (1920. a., sulgudes 1916. a.): talirukist 874.5 ha (1603.1 ha), talinisu 17.7 ha (32.4 ha), suvinisu 62.2 ha (201.6 ha), otra 632.5 ha (1229.5 ha), kaera 1394.8 ha (2845.3 ha), segavilja 130.0 ha (272.5 ha), herneid, ube ja läätsi 83 ha (2.7 ha), kartuleid 241.8 ha (480.3 ha), linu ja kanepit 172.7 ha (293.1 ha), tatart 10.0 ha (5.1 ha), loomatoitu-juurikaid 9.0 ha (16.7 ha), pölluheina 498.7 ha (1636.2 ha). 100 inimese kohta külvipinda: talirukist 13.5 ha (24.7 ha), talinisu 0.3 ha (0.5 ha), suvinisu 1.0 ha (3.2 ha), otra 9.7 ha (19.0 ha), kaera 21.5 ha (43.8 ha), segavilja 2.0 ha (4.2 ha), herneid, ube, läätsi 0.1 ha, kartuleid 3.7 ha (7.4 ha), linu ja kanepit 2.7 ha (4.5 ha), tatart 0.2 ha (0.1 ha), loomatoitu-juurikaid 0.1 ha (0.3 ha), pölluheina 7.7 ha (25.1 ha). Keskmine pöllusaak ha:lt vt. lk. 16. **Koduloomi** (1920. a., sulgudes 1916. a.): hobuseid 1369 (1650), neist üle $2\frac{1}{2}$ aasta (1121 (1364), veiseid 4414 (5788), neist lehmi üle 2 a. 2289 (3078), lambaid 5029 (7158), sigu 3201 (3387), kanu 2343, parte 89, hanesid 227. 100 inimese kohta tuleb hobuseid 21 (25), neist üle $2\frac{1}{2}$ a. 17 (21),